

Vyhodnocení odpadového hospodářství statutárního města Zlína za rok 2024

V oblasti nakládání s odpady na území statutárního města Zlína je platná Obecně závazná vyhláška č. 11/2021, kterou se stanovuje obecní systém odpadového hospodářství a podmínky pro spalování suchého rostlinného materiálu v otevřených ohništích (vyhláška o odpadech). Mantinely a pravidla v této oblasti stanovuje zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, který spolu s dalšími prováděcími předpisy postupně nabývá účinnosti na základě přechodných ustanovení.

Na území statutárního města Zlína je svoz a zneškodnění komunálních odpadů zajišťováno prostřednictvím svozové společnosti Technické služby Zlín, s. r. o., toto je prováděno na základě Odpadového kalendáře, ve kterém je termínově rozpracováno veškeré nakládání s odpady.

V ulicích přibýly kontejnery na textil, elektroodpad a kovy, navýšen byl i počet nádob na jedlé oleje. Informování veřejnosti probíhalo v průběhu roku prostřednictvím tiskových zpráv na webu města a v Magazínu Zlín formou článků. Zde byli občané v březnovém čísle seznámeni s kompletním odpadovým kalendářem. Ve vývěskách byli občané informováni o změnách a událostech v odpadových službách v jednotlivých místních částech. Informace na webu města byly aktualizovány a rozšířeny o užitečné informace, ty naleznete zde: <https://www.zlin.eu/odpadove-hospodarstvi-0>.

Dne 22. 4. 2024 proběhl osvětový den na náměstí Míru ve Zlíně s názvem Zlínské odpadky. Zde proběhl rozbor 300 kg vzorku směsného komunálního odpadu ze sídliště Jižní Svahy. Takto vypadá výsledek rozboru - obsah černých popelnic, který končí z 62 % zbytečně na skládce:

Při odevzdávání velkoobjemového odpadu, především nábytku na sběrných dvorech, v areálu skládky i při mobilních svozech je důsledně vyřídováno dřevo. Je třeba např. ze dveří odstranit skleněné výplně (ty po rozbití patří do zeleného kontejneru na sklo), panty, kliky, kování (ty patří do kovů). Materiál jako dřevotříska, lamino, desky, trámy následně může dále pokračovat k recyklaci a nemusí být ukládán do skládky jako objemový odpad.

Od měsíce března bylo ukončeno třídění směsných plastů a nápojových kartonů na třídící lince provozované společností Technické služby Zlín, s. r. o. v Loukách. Nyní jsou tyto odpady lisovány do kontejnerů a odváženy do spol. Sako Brno na automatickou třídící linku.

Nakládání s odpady

Sběr a svoz odpadu

V roce 2024 sloužilo na území města Zlín ke shromažďování odpadů přibližně 14 250 nádob na směsný komunální odpad a téměř 10 080 speciálních nádob na bloodpad, které jsou od rodinných domů i bytovek sváženy 1 x za 14 dní v období od dubna do listopadu. Stanoviště veřejných nádob jsou sváženy i přes zimu, dle klimatických podmínek jednou měsíčně (odpad v nádobách zamrzá a ty následně při výsypu praskají, proto je nutno realizovat svoz při plusových teplotách).

Svoz velkoobjemového domovního odpadu, bioodpadu i nebezpečných odpadů je zajišťován v rámci mobilních svozů z určených stanovišť ve schváleném časovém harmonogramu svozovými vozidly a pomocí velkoobjemových kontejnerů. Celkem bylo provedeno 20 mobilních svozů velkoobjemových a biologických odpadů a nově také dřeva. V deseti jejich termínech probíhal sběr i nebezpečných odpadů. Při této činnosti bylo svezeno 124 tun velkoobjemového odpadu, 48,86 tuny dřeva, 10,2 tuny nebezpečných odpadů, 51,76 tuny bioodpadu a 11,2 tuny vysloužilých elektrozařízení. V celkem třiceti termínech (v pěti okruzích, vždy v čase 8 - 12 hod.) byly prováděny svozy bioodpadu pomocí velkoobjemových kontejnerů. Touto formou občané odevzdali 82,82 tuny různého bioodpadu (především větví, trávy, listí a ořezů).

Produkce odpadu

Celková produkce odpadů statutárního města Zlína byla 25 709 tun, což dle počtu obyvatel – 74 255 (data ČSÚ k 31. 12. 2023) znamená průměrnou celkovou produkci 346 kg na občana za rok 2024. Produkce směsného komunálního odpadu byla 12 417 tun, tedy průměrná produkce SKO byla 167,22 kg na občana. Produkce objemného odpadu byla 2 233 tuny, tedy průměrná produkce byla 30,07 kg na občana. U nově tříděného dřeva bylo dosaženo roční produkce 572 tun.

Separace

Na území města Zlína se v roce 2024 nacházelo celkem 578 stanovišť na separaci odpadu. Odděleně je prostřednictvím nádob sbírán papír, plasty s nápojovými kartony, sklo čiré a barevné, kovové obaly a jedlé oleje a tuky. Kovových obalů bylo prostřednictvím nádob v roce 2024 svezeno 45,2 tuny, olejů 6,7 tuny. Externě jsou zajišťovány kontejnery na textil a drobné elektrospotřebiče, jejichž prostřednictvím se posbíralo asi 192 tun textilu a 28,8 tuny elektrů.

Průměrné hodnoty základních vytríděných složek z komunálního odpadu jsou 54,77 kg na občana (pro papír, plasty, sklo a kovy) a 117,8 kg na občana i s vytríděným BRKO.

Tříděné složky komunálního odpadu (papír, plasty s nápojovými kartony, sklo čiré i barevné, kovové obaly) jsou dále dotřídovány na třídící lince (provozované TSZ) v Loukách, nebo uloženy na střepišti a po úpravě jsou předávány k dalšímu zpracování a recyklaci. Směsné plasty s nápojovými kartony jsou dotřídovány na třídící lince v Sako Brno.

Dle zákona o odpadech (podrobněji dle § 59 odst. 3) jsou pro obce stanoveny „separační cíle“. Obec je povinná zajistit, aby odděleně soustřeďované recyklovatelné složky komunálního odpadu tvořily v kalendářním roce 2025 a následujících letech alespoň 60 %, atd. z celkového množství komunálních odpadů, kterých je v daném kalendářním roce původcem. Do tohoto výpočtu však nejsou započteny např. elektroodpady a pneumatiky odevzdávané ve zpětném odběru. Výpočet těchto cílů je dán přílohou č. 18 vyhlášky č. 273/2021 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady. Pro rok 2024 dosahuje plnění tohoto cíle úrovně 46,8 %.

Celkové množství vyprodukovaných vytríděných složek komunálního odpadu a směsného komunálního odpadu města Zlína (v tunách) z nádob, sběrných dvorů, mobilních svozů nebo pytlů:

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Papír	1 847	1 734	1 619	1 667	1 864
Plasty a NK	922	1 001	916	887	1 024
Sklo	957	997	995	1017	1 037
BRKO*	3 488	3 345	3 086	3 359	4 680
SKO**	13 259	13 080	12 550	12 248	12 417

*Biologicky rozložitelný komunální odpad

**Směsný komunální odpad,

Do produkce papíru jsou připočteny i tzv. školní sběry papíru.

Sběrné dvory

V roce 2024 bylo do sběrných dvorů na území města Zlína odloženo celkem 1 704 tun odpadů. V provozu byly tři sběrné dvory: v Loukách, na ulici Zálešná a v Malenovicích. Občané do sběrných dvorů mohli odložit všechny druhy odpadů včetně nebezpečných, kterých bylo 34,2 tuny. Navíc v rámci zpětného odběru bylo ve sběrných dvorech odloženo celkem 239 tun elektrozařízení (drobné elektro, TV, ledničky, vysavače, mikrovlnky atd.) a 3,405 tuny světelných zdrojů. Bylo odevzdáno také 912 kg baterií. Značné je také množství pneumatik odevzdaných systémem zpětného odběru, celkem na všech sběrných dvorech tak bylo odevzdáno 63,5 tuny.

Skládkování odpadu

V roce 2024 byla v provozu III. etapa skládky Suchý důl. Celkem zde bylo navezeno 41 355 tun odpadů (bez odpadů technického zabezpečení skládky). Na II. etapě (již uzavřené skládce) byla prováděna následná péče, monitoring průsakových vod, měření stability podloží skládky, měření množství a složení skládkového plynu, sečení ploch. Ze skládky je jímán skládkový plyn, který využívá místní teplárna.

Bioodpad

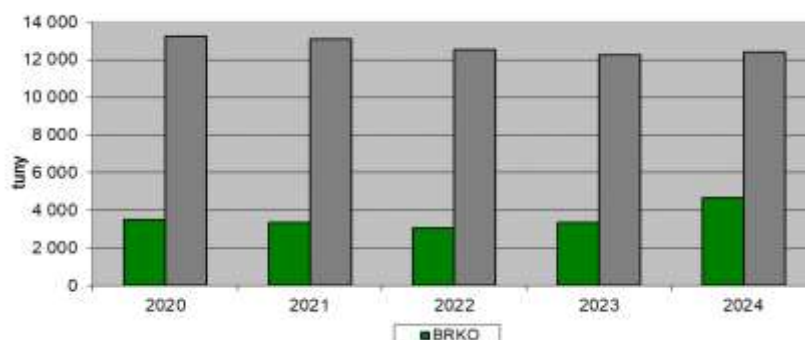
Město Zlín již od roku 2007 provádí postupným zaváděním svoz a zpracování biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) od rodinných domů na celém území města. Občané vytrídili v roce 2024 do speciálních hnědých nádob celkem 3 721 tun bioodpadu, který byl zpracován na kompostárně v areálu skládky Suchý důl.

Z území města bylo svezeno celkem 33,74 tuny vánočních stromků, které byly zpracovány také na kompostárně v areálu skládky Suchý důl.

Bioodpad je odevzdáván i při mobilních svozech a také občany odvážen přímo na kompostárnu. Ve sběrných dvorech bylo za rok 2024 odevzdáno 280 tun bioodpadu.

Občanům je umožněno odebírání kompostu, přímo z kompostárny si v minulém roce odvezli 1065,42 tuny certifikovaného kompostu.

Vývoj produkce SKO a BRKO

Černé skládky

V roce 2024 bylo v rámci úklidu černých skládek na území města Zlína odklizeno cca 35 tun odpadu. Jednalo se především o velkoobjemový odpad (nepotřebný nábytek apod.), který byl velmi často odložen u odpadových nádob a to především v sídlištní zástavbě. Náklady na tyto úklidy dosáhly výše 524 tis. Kč.

Financování odpadového hospodářství

Celkové náklady na provoz odpadového hospodářství (bez investic a nákladů na odpadkové koše na území města) činily 86 340 605 Kč s DPH, což dle počtu obyvatel - 74 255 (data ČSÚ k 31. 12. 2023) znamená provozní náklady 1163 Kč na občana za rok 2024.

Příjmy z poplatků za komunální odpad od občanů byly 52 956 632 Kč, tedy průměrně 713 Kč na občana (poplatek byl ve výši 900 Kč na občana, ale vzhledem k úlevám a osvobozením je průměr nižší).

Provozní výdaje 2024	86 340 605 Kč
Dotace TL a SD, mob.svozy a NO	32 218 000 Kč
SKO a podzemní kontejnery, ČS	40 974 000 Kč
BRKO	12 954 000 Kč
Opravy	194 605 Kč

Příjmy 2024	99 068 663 Kč
Místní poplatek za KO	52 956 632 Kč
Odměny systému Eko-kom	17 919 998 Kč
Výnos ze skládkovacího poplatku	13 820 179 Kč
Odměna za umístění kontejnerů na textil	75 020 Kč
Odměny od kolektivních systémů - elektro	112 320 Kč
Nájem za SD a areál Suchý důl	14 184 514 Kč